

کمتر از چهار سال برای «جوانی» فرصت داریم؛ مردم باید بپذیرند!

جمعیت کشور در حال پیر شدن است و همین موضوع، به عنوان مهم‌ترین چالش پیش روی جوانی جمعیت شناخته می‌شود.

جمعیت کشور در حال پیر شدن است و همین موضوع، به عنوان مهم‌ترین چالش پیش روی جوانی جمعیت شناخته می‌شود.

به گزارش نصر، افراد جوان در هر جامعه‌ای به عنوان نیروی فعال و کارآمد در زنجیره تولید و خدمت تلقی می‌شوند. این در حالی است که سالمندی بدون برنامه و مدیریت، می‌تواند به یک چالش تبدیل شود. بنابراین، جوانی جمعیت و سالمندی را باید در کنار هم مدیریت کرد تا بتوان بر مشکلات جمعیتی فائق آمد.

آمارها نشان می‌دهد، نرخ فعلی رشد جمعیت کشور حدود ۷۲ صدم درصد و نرخ باروری کلی نیز ۱.۶ درصد است. اگر همین روند تداوم یابد در سال ۱۴۱۹، جمعیت کشور منفی می‌شود و این یعنی در آینده‌ای نه چندان دور، به جای جایگزینی جمعیت، شاهد کاهش آن خواهیم بود و اگر این وضعیت تداوم یابد، در سال ۱۴۳۰ به ازای هر ۳ نفر جمعیت کشور، یک سالمند خواهیم داشت که این امر بر پویایی جمعیت، رشد، پیشرفت و حتی امنیت و اقتدار کشور تأثیرات منفی خواهد داشت.

قانون جوانی جمعیت مشتمل بر ۷۲ ماده و ۸۱ تبصره، در جلسه مورخ ۲۴ مهر ۱۴۰۰ کمیسیون مشترک طرح جوانی جمعیت و حمایت از خانواده مجلس شورای اسلامی، طبق اصل ۸۵ قانون اساسی تصویب شد. پس از موافقت مجلس با اجرای آزمایشی آن، به مدت ۷ سال، در تاریخ ۱۰/۸/۱۴۰۰ به تأیید شورای نگهبان رسید.

برای اجرای قانون جوانی جمعیت، هفت سال در نظر گرفته شده که بیشتر از سه سال آن گذشته و چهار سال باقی مانده است. در واقع می‌توان گفت که کمتر از ۴ سال فرصت داریم که بتوانیم در مسیر جوانی جمعیت قرار بگیریم. در غیر این صورت، چهار سال بعدی سخت‌تر خواهد شد، چرا که تقریباً همه بانوان دهه شصت از سن باروری خارج خواهند شد. پس از آن بانوان دهه هفتادی در اولویت قرار می‌گیرند که هم تعداد جمعیت آنها کمتر و هم فرهنگ آنها با بانوان دهه شصت بسیار متفاوت‌تر است. از همین رو اجرای چهار سال آخر قانون جوانی جمعیت، سال‌هایی است که نظام برنامه‌ریزی و مدیریت باید اعتماد خانواده ایرانی را جلب و صداقت خود را اثبات کند.

در گذشته به ازای هر زن به طور تقریبی ۷ فرزند متولد می‌شد، اما اکنون این رقم به ۱.۶ کاهش یافته و اگر بخواهیم به سطح جایگزینی جمعیت برسیم، باید این نرخ باروری بالای ۲.۱ باشد، یعنی به ازای هر زن باید بیش از ۲ فرزند متولد شود تا جمعیت به صورت پایدار باقی بماند.

به اعتقاد کارشناسان حوزه سلامت، رویکرد جمعیت باید مسائل جامع فرهنگی، اجتماعی و اقتصادی باشد و تمام جنبه‌های این موضوع در نظر گرفته شود.

اجرای قوانین مرتبط با جمعیت نیازمند همراهی و پذیرش مردم است، سیاست‌ها باید به گونه‌ای طراحی شوند که مردم آنها را بپذیرند و در اجرای آنها مشارکت داشته باشند و برای این کار، یک رویکرد خانواده‌محور و اجتماعی لازم است و اگر ۵ میلیون زوج در سن باروری در کشور، هر کدام یک فرزند داشته باشند و نرخ باروری کلی از ۱.۶ به ۲.۱ برسد به این ترتیب، جمعیت کشور به سطح جایگزینی خواهد رسید. برای این امر باید مردم را توجیه کرد و آنها باید باور کنند که تغییرات لازم است. به عبارت دیگر، ما باید مردم را به گونه‌ای متقاعد کنیم که به سیاست‌های جمعیتی توجه کنند و این سیاست‌ها را بپذیرند تا به نتیجه مطلوب برسیم.

علیرضا رئیسی معاون بهداشت وزارت بهداشت، با بیان اینکه موضوع جوانی جمعیت از اهمیت فراوانی برخوردار است، گفت: متأسفانه روند نرخ باروری در برخی استان‌ها بسیار کاهش یافته است و نرخ باروری و رشد جمعیت کشور با برنامه‌ریزی‌های انجام شده، بسیار فاصله دارد.

وی با بیان اینکه میانگین سن ازدواج جوانان ایرانی به ویژه در استان‌هایی که نرخ باروری آنها به کمتر از ۱.۵ رسیده، افزایش یافته است، افزود: چاره‌ای جز خروج از بحران جمعیتی نداریم و اگر شرایط کنونی ادامه داشته باشد این احتمال وجود دارد که میزان جمعیت از شرایط کنونی کمتر شود. اقدامات مداخله جمعیتی می‌بایست در تمام کشور به ویژه در استان‌های که نرخ باروری کمتر از ۱.۵ دارند، انجام شود.

رئیس‌ی با بیان اینکه مسائل و مشکلات جمعیت فقط با حرف حل نمی‌شود و باید با اقدامات مناسب و همه‌جانبه برای حل مسائل جمعیتی گام برداشت، گفت: موضوع افزایش پدیده سالمندی که ناشی از شکست و ناموفق بودن در جوانی جمعیت است، می‌تواند از ابعاد مختلفی مورد بررسی قرار گیرد. اگر با روند کنونی پیش رویم، طی ۳۰ سال آینده از هر سه نفر ایرانی یک نفر سالمند است.

وی با بیان اینکه جمعیت سالمندان کشور باید سالم باشند، افزود: جمعیت سالمندان کشور باید سالم باشند تا از هزینه‌ها جلوگیری کنیم اما تحقق جمعیت سالمندان سالم به هزینه‌های بسیار زیاد نیاز دارد. اقداماتی در زمینه سالمندان سالم انجام شده و باید این موضوع به یکی از برنامه‌های اصلی وزارت بهداشت در آینده تبدیل شود. در کنار توجه به موضوع سالمندان سالم،

می بایست به موضوع جوانی جمعیت نیز توجه کنیم. به طور قطع این جوانان هستند که می توانند نیروی فعال جامعه باشند و کشور را به تعالی برسانند. سالمندان سالم تنها نیز می توانند پیشکسوتان هر رشته باشند و تجربیات خود را به جوانان منتقل کنند.

خبرگزاری مهر